

Adviesraad Sociaal Domein Nieuwegein

Jaarverslag 2017

Maart 2017

Adviesraad Nieuwegein
p/a Postbus 1
3430 AA Nieuwegein

T. 14030

Website: www.asd-nieuwegein.nl

E. adviesraadsociaaldomein@nieuwegein.nl

Inhoud

1. Inleiding	pg 3
2. Leden en secretariaat ASD	pg 3
3. Adviezen en signaleringsbrieven van de ASD	pg 3-4
4. Vergaderingen	pg 5-6
5. Werkgroepen	pg 6
6. Wethoudersoverleg	pg 6-7
7. Website	pg 7
8. Overige contacten	pg 7
9. Financiën	pg 7

Bijlage:

- Financieel overzicht 2017	bijlage 1
- Samenstelling ASD	bijlage 2

Jaarverslag Adviesraad Sociaal Domein Nieuwegein 2017

1. Inleiding

2017 was het jaar van de transformatie. In de eerste plaats natuurlijk die van het sociaal domein in Nieuwegein. In februari 2017 stelde de gemeenteraad de Transformatieagenda vast, een ambitieus beleidsplan dat de richting aangeeft die de gemeente Nieuwegein de komende jaren in het sociaal domein wil inslaan. De adviesraad heeft deze beleidsnota uitgebreid besproken en van advies voorzien.

Maar ook de adviesraad zelf heeft in 2017 een tweetal transformaties doorgemaakt. Door het terugtreden van een aantal leden en van de voorzitter is de samenstelling van de adviesraad in de loop van 2017 ingrijpend vernieuwd. Bovendien werd in overleg met het college van burgemeester en wethouders een werkwijze ontwikkeld waarin de adviesraad niet alleen reageert op collegevoorstellen, maar onderdelen van de transformatieagenda volgt en met het college bespreekt. Enkele thema's, zoals beschermd wonen en de brede toegang, zijn zo al aan de orde gekomen. Deze werkwijze is gaandeweg geconsolideerd.

2. Leden + Secretariaat

De adviesraad bestaat uit 15 inwoners van Nieuwegein. Meer dan de helft van de leden is ervaringsdeskundige op het gebied dat door een van de genoemde wetten bestreken wordt; de overige leden worden geacht vanuit hun achtergrond, opleiding of beroep een zinvolle bijdrage aan de advisering van het sociaal domein te kunnen geven. De adviesraad heeft een onafhankelijke voorzitter, die op voordracht van de adviesraad wordt benoemd door het college van B&W. De adviesraad wordt ambtelijk ondersteund door een door het college van B&W benoemde ambtelijk secretaris.

In de loop van 2017 trad een flink aantal wijzigingen op in de samenstelling van de adviesraad. Zoals in het vorige jaarverslag al gemeld, startte de adviesraad in februari 2017 met drie nieuwe leden (de heren J. van Zoelen, V. Beringen en E. Lasut) en een nieuwe voorzitter (de heer P. Selten). In juni nam de raad afscheid van de heer E. Pijper, die het lidmaatschap van de adviesraad niet langer kon combineren met zijn privé- en zakelijke bezigheden. In september eindigde de maximale zittingstermijn van de heer A. Höppener en mevrouw H. de Goede. In december verliet mevrouw N. Khattouti de adviesraad vanwege haar verhuizing naar Utrecht. In de ontstane vacatures werden per 1 september mevrouw F. Hage (die al deel uitmaakte van de werkgroep Jeugd) en per 1 december de heer K. Mulder en mevrouw M. van der Pol-Bessems benoemd. Bovendien werden in september mevrouw L. Jongeling, de heer J. van Dijk en mevrouw B. Mooijenkind herbenoemd voor een periode van 4 jaar.

De adviesraad werd op deskundige en plezierige wijze ambtelijk ondersteund door mevrouw V. Hogendoorn.

3. Adviezen en Signaleringsbrieven

In 2017 zijn door de Adviesraad Sociaal domein vier gevraagde adviezen uitgebracht. De volledige tekst van de adviezen, alsmede de reactie van het college van B&W daarop, kan

worden nagelezen op de website van de adviesraad (www.asd-nieuwegein.nl). Hieronder wordt de kern van elk advies kort weergegeven.

- Transformatieagenda (februari): in dit advies onderschreef de adviesraad de doestellingen en uitvoeringslijnen van de transformatie van het sociaal domein op hoofdlijnen. De adviesraad noemde de in deze beleidsnota uitgezette beleidslijnen ambitieus, maar vroeg wel om meer concretisering van de doelen in meetbare 'ijkmomenten' en resultaten. De gemeente werd gevraagd nadrukkelijker de regie te nemen over het transformatieproces, vooral daar waar samenwerking tussen meerdere instellingen en de daar werkzame medewerkers in het vooruitzicht werd gesteld. De adviesraad wees erop dat 'ontschotting' een mooi doel is, maar – zo leert ervaring – vaak stuit op problemen van financiële en organisatorische aard. Bovendien werd de gemeente nadrukkelijk gevraagd de zorg voor de meest kwetsbaren niet uit het oog te verliezen.
- Toekomstperspectief Wsw/Pauwbedrijven (juli): de Participatiewet van 2015 heeft onder meer als doel dat zoveel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking met begeleiding en subsidie worden opgenomen in het reguliere arbeidsproces, onder verantwoordelijkheid van de gemeente waar zij wonen. Het gevraagde advies ging over de wijze waarop het college van B&W voornemens was deze maatregelen ten uitvoer te brengen. Daaraan zaten twee kanten: enerzijds de ontmanteling van bestaande regionale Wsw-voorzieningen en anderzijds de wijze waarop de gemeente Nieuwegein de arbeidsbemiddeling ter hand wil nemen. Over het eerste punt – de ontmanteling van de bestaande Wsw-voorziening, in het bijzonder de opheffing van Pauw-bedrijven, adviseerde de adviesraad met de nodige terughoudendheid. Gevraagd werd om voor de meest kwetsbaren een beschutte werkomgeving in stand te houden; voor de overige werknemers van Pauw-bedrijven werd de garantie gevraagd dat hun arbeidsvoorwaarden (loon, aanstelling, pensioen) geen nadelige gevolgen zouden ondervinden van de overgang van 'oud' naar 'nieuw'. Positiever was de adviesraad over de wijze waarop het college de toekomstige begeleiding van personen met een arbeidsbeperking ter hand wil nemen in de vorm van lokale werkteams.
- Beschermd wonen/Maatschappelijke opvang (september): in opdracht van het rijk zal in 2020 de verantwoordelijkheid voor de maatschappelijke opvang en het beschermd wonen van personen die niet (volledig) zelfstandig kunnen wonen, overgaan van de centrumgemeenten (Utrecht) naar de lokale overheid. Tegelijkertijd is het streven minder mensen in beschermde voorzieningen onder te brengen, maar – met begeleiding en ondersteuning – een 'inclusieve' woonomgeving te bieden. De adviesraad toonde zich in haar advies allereerst verbaasd over de 'ambitie', niet alleen van de gemeente, maar ook van psychiatrisch deskundigen, om een aanzienlijk deel van de mensen die nu nog in een beschermde woonomgeving verblijven onder te brengen in meer zelfstandige woonruimtes in de wijk. De adviesraad vraagt zich af of dit wel een haalbare en verstandige zet is, die in elk geval een zorgvuldige begeleiding nodig heeft. Daarnaast moet ook aandacht besteed worden aan een goede communicatie met de overige wijkbewoners.
- Structuurwijziging Geynwijs (oktober): in oktober bracht de adviesraad advies uit over het voornemen van het college om de stichting Geynwijs om te zetten in een gemeentelijke afdeling. Over het oordeel van de adviesraad hierover meer in de volgende paragraaf.

In juni 2017 sloot de adviesraad zich in een ongevraagd advies aan bij het pleidooi van de cliëntenraad van Wil om meer en zorgvuldiger aandacht te besteden aan de opvang en begeleiding van mensen met schulden.

In november 2017 werd het college van B&W per brief op de hoogte gebracht van een aantal signalen die de adviesraad had gekregen over problemen met de beschikbaarheid en bruikbaarheid van de Stadspas Nieuwegein. De verantwoordelijke wethouder heeft toegezegd deze signalen te zullen bespreken en waar nodig voor oplossingen te zorgen.

4. Vergaderingen

De adviesraad vergaderde in 2017 acht keer, waarvan eenmaal in de wijk. Bij een aantal vergaderingen werden gasten uitgenodigd om een onderwerp toe te lichten en te bespreken. In februari hield mevrouw Joosten van de gemeente Nieuwegein een presentatie over het armoedebeleid van de gemeente. In april sprak de adviesraad met de ombudsvrouw voor Geynwijs, mevrouw Tittel, over de klachten die zij binnenkrijgt en de wijze waarop deze afgehandeld worden. In dezelfde vergadering nam ook mevrouw Petter van de gemeente Nieuwegein de raad mee in de aankomende veranderingen op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dit vormde de aanloop naar het advies dat de raad over het raadsvoorstel over dit onderwerp in september uitbracht. In juni vergaderde de adviesraad in Buurtplein Galecop. Mevrouw Perloy-Cebbar hield daar een inleiding over Stadspas Nieuwegein, waarna met gebruikers en aanbieders van de stadspas van gedachten werd gewisseld. In de overige vergaderingen werden onder meer concepten besproken van de adviezen die werden uitgebracht en deden leden van de werkgroepen verslag van hun werkzaamheden.

Twee onderwerpen sprongen er afgelopen jaar uit. In de eerste plaats was dat de transformatie van het sociaal domein en in het bijzonder het functioneren van de brede toegang. In de loop van 2017 werden de signalen die wezen op een onvoldoende functioneren van Geynwijs steeds duidelijker. In juni deelde de verantwoordelijke wethouder in het wethoudersoverleg mee dat de cliëntevaluaties van Geynwijs onvoldoende progressie lieten zien en dat hij de zomermaanden zou gaan gebruiken om persoonlijk en intensief in gesprekken met alle betrokkenen de problemen bij Geynwijs in kaart te brengen. Op basis daarvan kwam het college tot de conclusie dat de opdracht aan Geynwijs en de werkwijze van de sociale wijkteams ingrijpend herzien moesten worden en dat een structuurwijziging in de bestuurlijke aansturing van de organisatie daarvoor noodzakelijk was. Tegelijkertijd werden een aantal projecten gestart om de dienstverlening door Geynwijs te verbeteren. De adviesraad heeft hier een aantal malen intensief over gesproken en ook deelgenomen aan verschillende gespreksrondes die de gemeente organiseerde. In november bracht de adviesraad een advies uit waarin zij de voorgenomen structuurwijziging met enige terughoudendheid steunde, maar benadrukte dat het daarbij niet mocht blijven. Burgers hebben recht op een snelle en adequate toegang tot zorg en ondersteuning door optimaal functionerende sociale wijkteams. De eerste resultaten van de genoemde projecten gaven de leden van de raad echter wel het vertrouwen dat er positieve resultaten bereikt gaan worden. De adviesraad zal dit uiteraard intensief blijven volgen.

Het tweede onderwerp waar in de adviesraad herhaalde malen over is gesproken is de vraag in hoeverre de doelstelling van de transformatie van het sociaal domein wel realistisch is. De transformatie is gebaseerd op een aantal uitgangspunten, zoals een verschuiving van zwaardere (duur en gespecialiseerd) naar lichtere vormen van ondersteuning, een accent op de eigen verantwoordelijkheid van burgers, inclusie (d.w.z. het zoveel mogelijk integreren

van personen met psychische en sociale problemen in de 'gewone' omgeving) en meer samenhang en samenwerking tussen de organisaties. Deze uitgangspunten zijn zichtbaar in vrijwel alle onderwerpen waarover de adviesraad het afgelopen jaar heeft gesproken en geadviseerd, zowel de transformatieagenda, beschermd wonen, beschut werken en Geynwijs. Bij al deze onderwerpen heeft de adviesraad een waarschuwend geluid laten horen tegen een al te groot optimisme. De vraag is of zorgbehoevende burgers deze beleidsvisies wel delen en of door deze ontwikkelingen met name de inwoners met ernstige problemen niet tekort dreigen te komen. Bovendien blijkt 'ontschotting' in de praktijk aan te lopen tegen problemen van juridische, organisatorische en culturele aard. De adviesraad heeft de gemeente daarom gevraagd nadrukkelijk de regie te nemen in dat proces en de belangen van meest kwetsbaren goed in het oog te houden.

Ten slotte: in 2016 heeft de adviesraad besloten twee keer per jaar haar vergadering in een wijk/stadsdeel van Nieuwegein te laten plaatsvinden, met het doel inwonersinformatie te verkrijgen én zo tot meer bekendheid met de adviesraad te komen. In 2017 is nog een zo'n vergadering in de wijk georganiseerd (in juni, in de wijk Galecop), maar opnieuw werd deze bijeenkomst slechts door een beperkt aantal personen bijgewoond, waarvan het merendeel bovendien professioneel verbonden is aan een van de Nieuwegeinse dienstverlenende organisaties. Het doel om de adviesraad op deze wijze 'dichter bij de inwoners' te brengen is daarom niet echt geslaagd. Daarom is besloten vooralsnog dit experiment te staken en te zoeken naar meer gerichte vormen om bewoners en professionals te laten participeren.

5. Werkgroepen

De adviesraad kent vier vaste werkgroepen: Zorg en welzijn; Jeugd; Wonen, toegankelijkheid en publiek domein; en Participatie, werk en inkomen. Elk van de werkgroepen heeft een eigen agenda en de leden ervan komen regelmatig bijeen om zich op de hoogte te stellen van de situatie op het eigen werkgebied. De werkgroepen bereiden ook adviezen voor die betrekking hebben op het werkgebied van de betreffende werkgroep.

Naast de werkgroepen kent de adviesraad taakgroepen. In het voorjaar van 2017 is met het college van B&W afgesproken dat de adviesraad de uitvoering van de zeven onderdelen van de Transformatieagenda systematisch gaat volgen en bespreken met verantwoordelijke programmaleiders en in het wethoudersoverleg. Daar kunnen aanbevelingen en een formeel advies uit voortvloeien. Deze werkwijze is het afgelopen jaar al verkennend toegepast op de dossiers Beschermd wonen en maatschappelijke opvang en de Brede toegang (Geynwijs). Op basis van deze eerste ervaringen is een werkplan opgesteld voor de komende jaren, waarin nadrukkelijk ook een plaats is ingeruimd voor het inventariseren van de ervaringen van de inwoners van Nieuwegein. Dan zullen onder meer de thema's Positieve gezondheid en Kansen voor jeugd op deze wijze besproken worden. Ook het onderwerp (verborgen) armoede staat hoog op de agenda.

6. Wethoudersoverleg

De voorzitter en vicevoorzitter voeren regelmatig (ca. 1 x per 6 weken) overleg met een of meer wethouders die delen van het sociaal domein in portefeuille hebben. Zij worden daarbij vergezeld door die leden van de adviesraad die de te bespreken onderwerpen mede hebben voorbereid (zie hiervoor over taakgroepen). Verder worden in het overleg met de wethouder(s) lopende zaken besproken, zowel uit de adviesraad als uit de gemeente. De voorzitter van de adviesraad heeft daarnaast regelmatig contact met de programmaleider

sociaal domein van de gemeente Nieuwegein om de agenda's van gemeente en adviesraad op elkaar af te stemmen.

7. Website

Eind 2017 kon de adviesraad met gepaste trots haar nieuwe website presenteren (www.asd-nieuwegein.nl). Op deze site presenteert de adviesraad zich aan de inwoners van Nieuwegein. Zij vinden er informatie over de doelstelling, samenstelling en werkwijze van de adviesraad; alle uitgebrachte adviezen kunnen er worden nagelezen en bovendien worden inwoners via een contactformulier uitgenodigd hun vragen en wensen aan de adviesraad kenbaar te maken.

8. Overige contacten

Leden van de adviesraad bezoeken met enige regelmaat lokale en andere bijeenkomsten om zich op de hoogte te stellen van ontwikkelingen die met het oog op de adviestaak van de adviesraad van belang kunnen zijn. De leden van de werkgroepen onderhouden, individueel en collectief, contact met personen en organisaties binnen Nieuwegein op hun terrein. De werkgroep jeugd heeft contact met de werkgroep jeugd van de adviesraad sociaal domein in Houten. De werkgroep participatie onderhoudt nauw contact met de cliëntenraad van Werk en Inkomen Lekstroom.

Omdat de gemeente Nieuwegein op een aantal terreinen van het sociaal domein nauw samenwerkt met de vier overige gemeenten in het Lekstroomgebied (Houten, IJsselstein, Vianen en Lopik), is in september 2017 een kennismakingsbijeenkomst gehouden met vertegenwoordigers van adviesraden sociaal domein uit die gemeenten. Afsproken is om waar nodig met elkaar te overleggen.

9. Financiën

Zoals uit bijgevoegd financieel overzicht (bijlage 1) blijkt, sloot de jaarrekening met een batig saldo. De hogere uitgaven voor vergoeding van de leden is een gevolg van het besluit van de gemeente om de vaste vergoeding van de leden van de adviesraad om te zetten in een presentiegeld. In de begroting voor 2018 is dit aangepast. De ontwikkeling van de nieuwe website zorgde eenmalig voor hogere kosten. Voor de komende jaren is hiervoor een lager bedrag gereserveerd voor ondersteuning en de kosten van webhosting. Bij de posten Algemeen en Opleiding en kennisbevordering is minder uitgegeven dan begroot. Verwacht wordt dat de nieuwe werkwijze, in combinatie met de vernieuwing van de samenstelling van de adviesraad, in 2018 tot hogere uitgaven zal leiden.

Bijlage 1: Financieel overzicht

Financiën 2017

Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Vergoedingen			
<i>Leden</i>	€ 10.000,00	€ 8.000,00	€ 9.207,00
<i>Voorzitter</i>	€ 1.500,00	€ 1.500,00	€ 1.500,00
<i>Externen</i>	€ 200,00	€ 400,00	€ 75,00
Nieuwe website/hosting	€ 500,00	€ 2.500,00	€ 1.929,90
Algemene kosten	€ 2.500,00	€ 2.528,00	€ 1.555,27
<i>waarderingskosten/attenties</i>	€ 1.500,00	€ 1.500,00	€ 192,75
<i>Communicatie</i>	€ 200,00	€ 500,00	€
Opleiding en kennisbevordering	€ 3.500,00	€ 3.000,00	€ 1.542,00
Subtotaal	€ 19.900,00	€ 19.928,00	€ 16.001,92
<i>Niet gebruikt budget 2017</i>			€ 3.898,08
Totaal / Afronding	€ 19.900,00	€ 19.900,00	€ 19.900,00

Bijlage 2: Samenstelling van de Adviesraad Sociaal Domein

Per 31 december 2016	Per 31 december 2017
Dhr. E. Baeten (Ernest) <i>Voorzitter ASD</i>	Dhr. P. Selden (Peter) <i>Voorzitter ASD</i>
Dhr. J. van Dijk (Jos)	Dhr. V. Beringen (Vincent)
Mw. H. de Goede (Helmieke)	Dhr. J. van Dijk (Jos)
Mw. S. Groenendijk (Sandra)	Mw. F. Hage (Francis)
Mw. T. den Hartog-Evers (Thea)	Dhr. F. Horst (Frans)
Dhr. A. Höppener (Armand)	Mw. L. Jongeling (Lya)
Dhr. F. Horst (Frans)	Mw. C. v.d. Kant (Corrie)
Mw. L. Jongeling (Lya)	Dhr. E. Lasut (Ed)
Mw. C. v.d. Kant (Corrie)	Mw. B. Mooijenkint (Briëlle)
Mw. N. Khattouti (Nassira)	Dhr. K. Mulder (Kees)
Mw. B. Mooijenkint (Briëlle)	Mw. M. Van der Pol-Bessems (Marlon)
Dhr. J. Poppe (Jan)	Dhr. J. Poppe (Jan)
Dhr. E. Pijper (Erwin)	Mw. C. de Ronde (Kitty)
Mw. C. de Ronde (Kitty)	Dhr. W. Verhaak (Wim)
Dhr. W. Verhaak (Wim)	Dhr. J. van Zoelen (Jon)
vacature	vacature
vacature	
Mw. V. Hogendoorn (Vivienne) Ambtelijk secretaris	Mw. V. Hogendoorn (Vivienne) Ambtelijk secretaris